

Dosarul nr. 2rac-187/20

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, Gr. Dașchevici, V. Clima)

ÎN C H E I E R E

16 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” cu privire la încasarea datoriei și a venitului ratat,

și cererea reconvențională depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 10 iulie 2018, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” cu privire la încasarea datoriei și a venitului ratat.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în anul 2016, administratorul Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată și administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” s-au înțeles verbal, că reclamanta, utilizând sămânța și utilajul propriu, să semene salvie pe 3 terenuri cu o suprafață totală de 44 ha, aflate în proprietatea (posesia) pârâtului. Totodată, administratorii s-au înțeles, că materia primă verde obținută va fi vândută reclamantului. Astfel, la data de 21 decembrie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a semănat salvie sclarea pe câmpurile nr. 4A cu suprafața de 30 ha, nr.32 cu suprafața de 8 ha și nr.8 cu suprafața de 6 ha. Cheltuielile directe a Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată pentru semințe și semănat constituind suma de 27 769,73 de lei și acestea urmau a fi recuperate din costul materiei primă la care spera reclamantul. Salvia sclarea este o cultură cu termen de vegetație de 2 ani. Astfel, fiind semănată în anul 2016, materia

primă verde de salvie urma să fie recoltată în luna iulie 2018, dar pârâtul a anunțat, că nu-i va vinde materia primă reclamantului și astfel, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a rămas cu cheltuielile de 27 769,73 de lei nerecuperate.

S-a menționat că Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” dețin în folosință două terenuri de pământ agricol alăturate în extravilanul satului Pervomaisc, raionul Căușeni, primul de 48,5 ha, al doilea de 68,6825 ha, iar în urma unei înțelegeri verbale între administratorul Iuri Orosciuc și administratorul Anatolie Bahcivanji, au făcut un schimb de terenuri cu suprafața de 6,4 ha pentru comoditatea pârâtului.

S-a specificat că Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a cedat Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” 6,4 ha din terenul consolidat nr. 32 cu suprafața de 48,5 ha (34,1446 ha + 14,3554 ha) pe care îl deține și a primit în schimb alt teren de 6,4 ha pe care pârâtul îl deținea în alt loc. Astfel, din segmentul de teren consemnat pe planul schemă cu suprafața de 14,3554 ha, reclamantul i-a cedat pârâtului 6,4 ha și ca urmare, în folosința Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată au rămas 7,9554 ha sau 42,1 ha din terenul integru de 48,5 ha.

Reclamanta a explicat că recent a aflat, că din anul agricol 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” fără acordul său folosește și strânge roadele de pe tot segmentul de teren de 14,3554 ha, inclusiv de pe 7,9554 ha ale reclamantului.

A afirmat că prin însușirea de către pârât a 7,9554 ha de teren i s-au cauzat prejudicii materiale în mărime de 69 498,2 lei reieșind din următorul calcul: - în anul 2017 a fost semănat porumb, respectiv, $7,9554 * 5,72 \text{ tone/h} = 45,5 \text{ tone} * 2,5 \text{ lei pentru un kg.} = 113 762 \text{ de lei} - 44 263,8 \text{ lei cheltuieli agrotehnice} = 69 498,2 \text{ lei}$. Total, prejudiciile pentru anul 2017 constituind suma de 97 267,93 de lei (27 769,73 + 69 498,2 lei).

Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a solicitat încasarea din contul pârâtului Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” în beneficiul său a sumei de 27 769,73 de lei cu titlu de costuri a lucrărilor agrotehnice pentru 44 ha și suma de 69 498,2 lei cu titlu de prejudicii cauzate ca urmare a folosirii terenului agricol.

La data de 1 octombrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” a depus cerere reconvențională împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii reconvenționale s-a invocat că, în anul 2016, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”, Anatolie Bahcivanji, în continuarea relațiilor economice de parteneriat, stabilite conform contractului nr. 1017 din 10 noiembrie 2014, cu Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată s-a înțeles cu administratorul ultimei și totodată administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Bruder Unterweger Mol”, Iuri Oroșciuc, ca Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată să recolteze în luna iulie a anului 2017, de pe terenurile Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”, cu aria totală de 75 ha, materia primă verde de salvie și să o transporteze pentru vânzare către Societatea cu Răspundere Limitată „Bruder Unterweger Mol”, care prin persoana administratorului Iuri Oroșciuc a garantat procurarea a 750 tone cu costul total de 1 085 000 de lei. Ca urmare, Întreprinderea cu

Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a recoltat și a reținut de pe aria totală de 68 ha, ce aparține Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”, masa totală de materie primă verde de salvie de 808,1 tone, dintre care 750 tone au fost preluate spre procurare de către Societatea cu Răspundere Limitată „Bruder Unterweger Mol”, conform contractului din 20 iulie 2017, iar diferența rămasă de 58,1 tone de materie primă verde de salvie, rămasă, dobândită de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată, administratorului Iuri Oroșciuc a refuzat să o achite cât și să o întoarcă înapoi către Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”. Respectiv, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată, ca urmare a recoltării materiei prime verde de salvie de pe terenurile Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”, a realizat, dobândit, o economie din contul ultimei de 58,1 tone de materie primă verde de salvie motiv din care este obligată să restituie ce a dobândit.

A afirmat că dobândirea realizată de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată de 58,1 tone de salvie este apreciată de către partea reclamantă reieșind din calculul de 1 841 lei pentru o tonă (prețul mediu de vânzare conform Biroului Național de Statistică) ce constituie suma de 106 962 de lei (58,1 * 1841).

Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” a solicitat încasarea din contul Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a sumei de 106 962 de lei, cu titlu de restituire a economiei realizate.

Prin hotărârea din 30 iulie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată. A fost respinsă ca neîntemeiată și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”.

Prin decizia din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” – avocatul Ion Cîșlari și apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 30 iulie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată nu a prezentat contractul de prestare a serviciilor de semănat cu semințele prestatorului, încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” pentru suprafața de 44 ha, or la materialele cauzei un asemenea contract lipsește. Respectiv și declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată - Ion Șendrea, Vitalie Bahcivanji și Vasile Casianov în vederea confirmării faptului încheierii contractului de prestare a serviciilor și executare a lucrărilor de semănat cu semințele și utilajul propriu a prestatorului de serviciu au fost considerate inadmisibile.

De asemenea, instanțele de judecată au notat că nu sunt opozabile Întreprinderii cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată și nu pot servi drept probe de sine stătătoare ce confirmă efectuarea lucrărilor de semănat atât actul de executare a lucrărilor cât și fișa de evidență a mecanizatorului, deoarece acestea nu sânt contrasemnate de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”.

Totodată, instanțele inferioare au menționat că de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată nu a fost prezentată factura

fiscală, care potrivit Legii contabilității urmează a fi obligatoriu eliberată la prestarea serviciilor și nici alte probe pertinente și concludente privind acordarea serviciilor de semănat, valoarea acestor servicii, precum și existența și refuzul Societății cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro” de a achita datoriile pentru serviciile acordate.

Au mai specificat că reclamantul/apelant nu a prezentat careva probe ce confirmă că pârâtul/intimat a folosit terenurile ce-i aparțin. Contractele de arendă anexate la materialele cauzei, nu pot confirma faptul încălcării de către pârâtul/intimat a hotarelor terenului deținut în arendă de către reclamantul/apelant or, ele confirmă numai faptul arendării terenurilor de către reclamantul/apelant și nu existența unei înțelegeri între părți privind schimbul terenurilor și delimitarea lor între părțile litigioase.

Referitor la acțiunea reconvențională, instanțele ierarhic inferioare au constatat că materia primă în cantitate de 58,1 tone nu a fost reținută de Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată, dar a fost prelucrată pentru Societatea cu Răspundere Limitată „Bruder Underveger Mol”, pentru care a și fost livrată materia primă, potrivit clauzei contractuale înserate în p. 3.1 din Contract, fapt recunoscut și de administratorul societății Iurie Oroșciuc.

La data de 3 august 2020, Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată a declarat recurs împotriva deciziei din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii inițiale cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel la adoptarea soluției a încălcat normele de drept material și a apreciat arbitrar probele și circumstanțele.

A menționat că instanța de apel s-a referit în mod declarativ și tendențios la normele de drept material pe care le-a considerat aplicabile speței.

În opinia recurentului normele legale art. 210 alin.(1), ar. 211 alin.(1) și art. 970 alin.(1) Cod civil, precum și art. 3, 19 alin.(1) și (2), art. 20 alin.(1) lit. b) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 nu sunt relevante la caz. Raporturile reflectate în speță demonstrează oportun aplicarea dispozițiilor art. 1389 Cod civil.

Prin referința depusă la data de 26 august 2020 Societatea cu Răspundere Limitată „Vitoprim-Agro”, reprezentată de avocatul Ion Cîșlari a solicitat ca recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 9 iulie 2020 (f.d.46, Vol. II), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc.

Prin urmare, recursul din 3 august 2020 este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de

o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Esentex” Societatea cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu